

визнаним лідером комплексу наукових досліджень із проблем генетики, селекції та біотехнології у тваринництві, вивів українську червону і чорно-рябу молочні, українську та волинську м'ясну породи худоби та худоби поліського м'ясного типу.

Розробив оригінальну методику створення жирномолочного стада й ряд нових високопродуктивних заводських ліній великої рогатої худоби.

Науковий доробок М.В. Зубця налічує понад 500 наукових праць, близько 26 авторських свідоцтв, які стали теоретичною і методичною базою для подальших наукових пошуків у розвитку тваринництва. Результати його наукових досліджень відомі не тільки в нашій країні, а й далеко за її межами, використовувалися при розробці законодавчих і нормативних актів, у накресленні пер-

спектив подальшого розвитку аграрного сектору економіки.

Плідна широкомасштабна наукова й організаторська робота Михайла Васильовича відзначена рядом державних премій України в галузі науки і техніки, орденами і медалями Батьківщини.

У науковому світі та у сфері аграрного виробництва Михайла Васильовича цінували й поважали за високі організаторські здібності, професіоналізм, цілеспрямованість, вимогливість і високу самовіддачу, доброзичливість і порядність.

Передчасна смерть вирвала Михайла Васильовича з кагорти вчених аграрників, які стояли у витоках формування сучасної національної аграрної науки і яким належить вагомий внесок в її розвиток.

Схиляємо голову перед пам'яттю Михайла Васильовича Зубця!

*Колектив Національного наукового центру
„Інститут аграрної економіки”
Редакція міжнародного науково-виробничого
журналу „Економіка АПК”*

*

Пам'яті видатного вченого економіста-аграрника, педагога Григорія Герасимовича Кірейцева (22.02.1932–27.01.2014)

27 січня 2014 року пішов із життя відомий вчений економіст-аграрник у сфері бухгалтерського обліку, громадський діяч, зна-

ний в Україні та за її межами доктор економічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, член-кореспондент Міжнародної академії аграрної освіти, академік Академії природничих наук Російської Федерації, почесний професор Брянської державної сільськогосподарської академії, Житомирського державного технологічного університету, почесний доктор Вінницького національного аграрного університету, заслужений професор Національного університету біоресурсів і природокористування України *Григорій Герасимович Кірейцев*.

Його цінували як непересічну особистість, засновника функціональної наукової школи бухгалтерського обліку, палкого новатора і мудрого філософа життя.

Народився Григорій Герасимович 22 лютого 1932 року на Брянщині (Російська Федерація). Після навчання на економічному факультеті Української академії сільськогосподарських наук (нині Національний університет біоресурсів і природокористування України), одержавши кваліфікацію бухгалтера-економіста, свій подальший життєвий шлях пов'язав із практичною діяльністю в тресті радгоспів Чернігівщини. Працював також викладачем Красногорівського на Полтавщині та Красноградського на Харківщині сільськогосподарських технікумів до 1969 року.

Наукову діяльність розпочав із навчання в аспірантурі при кафедрі бухгалтерського обліку Української сільськогосподарської академії (1966–1969 рр.), після закінчення якої успішно захистив кандидатську дисертацію. Працював викладачем кафедри, обіймав посади заступника декана (1973–1976 рр.), декана економічного факультету (1976–1983 рр.), проректора академії (1983–1985 рр.).

У 1985 році, відповідно до рішення про створення республіканських вищих шкіл управління в АПК, заснував при академії Вищу школу управління агропромисловим комплексом Держагропрому України та очолював її до 1988 р.

Упродовж 1978–1994 рр. завідував кафедрою бухгалтерського обліку і фінансів УСГА. Співпрацюючи з Інститутом аграрної економіки та Українською сільськогосподарською академією, водночас очолював кафедру бухгалтерського обліку і фінансів Брянської сільськогосподарської академії Російської Федерації (1994–1998 рр.), а також працював деканом її економічного факультету (1995–1997 рр.).

Свій потужний інтелектуальний потенціал і хист до педагогічної діяльності Григорій Герасимович повною мірою реалізовував, працюючи з 1997 року професором кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Національного аграрного університету і головним науковим співробітником Національного наукового центру “Інститут аграрної економіки”. Розробив концепцію підготовки спеціалістів з бухгалтерського обліку і аудиту у вищих сільськогосподарських навчальних закладах, схвалено на міжнародному семі-

нарі завідувачів кафедр бухгалтерського обліку і фінансів сільгоспвузів країн СНД.

Основну увагу професор Г.Г. Кірейцев концентрував на двох напрямках науково-педагогічної діяльності: теоретико-методологічні засади розвитку бухгалтерського обліку; проблеми удосконалення підготовки облікових кадрів у системі вищої агроекономічної освіти.

Враховуючи потреби виробництва, під його керівництвом та за безпосередньою участю розроблялись інструкції з планування, обліку та обчислення собівартості продукції в сільськогосподарських підприємствах, інструкції з уніфікованого плану рахунків бухгалтерського обліку для підприємств та об'єднань АПК, рекомендації з нормативно-чекової системи планування, обліку та контролю витрат у сільськогосподарських підприємствах, для системи “Сільгоспхімії” розроблено рекомендації з уточнення норм амортизації та строків служби техніки, яка функціонує в агресивному середовищі, з агрохімічного обслуговування підприємств сільського, лісового та водного господарства.

Інтелект вченого було спрямовано на створення системи управління якістю підготовки спеціалістів економічного профілю, зорієнтованої на особистість студента, виховання його волі й ініціативності. Важливу роль у цьому процесі відіграли такі ґрунтовні праці професора Г.Г. Кірейцева: “Облік основних засобів у сільськогосподарських підприємствах”, “Професія ощадливих”.

У 1993 році Григорій Герасимович успішно захистив докторську дисертацію на тему “Функції обліку в управлінні сільськогосподарським виробництвом (проблеми теорії, методології і практики)». Ця ґрунтовна праця започаткувала функціональний підхід у розвитку бухгалтерського обліку.

У залишеній нащадкам безцінній творчій спадщині вченого налічується понад 200 навчально-методичних і наукових праць, у т.ч. 30 монографій, підручників, навчальних посібників, брошур. В окремих публікаціях професор Г.Г. Кірейцева приділяв велику увагу питанням удосконалення педагогічної діяльності у вищій школі. Серед них: “Організація підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів системи АПК”; “Роль та

місце теорії бухгалтерського обліку в формуванні професійних знань студентів”; “Інтеграція освіти, науки і практики обліку” тощо.

Результати впровадження окремих його розробок підтвержені актами та іншими документами (шість впроваджень у колишньому СРСР, одне з яких на підприємствах водного, лісового і сільського господарства і шість — в Україні).

Учений велику увагу приділяв підготовці наукових кадрів. Під його керівництвом 27 аспірантам присвоєно звання кандидата економічних наук, двом – доктора економічних наук в Україні і Російській Федерації, які нині працюють завідувачами кафедр, деканами економічних факультетів, очолюють аспірантури.

Плідна широкомасштабна наукова й педагогічна діяльність Григорія Герасимовича відзначена шістьма високими державними нагородами країни. Він був учасником бойових дій у Великій Вітчизняній війні.

У науковому світі, професорсько-викладацькому колективі, серед студентства вищих навчальних закладів аграрного про-

філю Григорія Герасимовича цінували і поважали за професіоналізм, цілеспрямованість, вимогливість і високу самовіддачу, доброзичливість і порядність.

Григорій Герасимович Кірейцев був людиною яскравої долі, талановитим, багатогранним, неординарним, надзвичайно працьовитим ученим. За спогадами колег, зустріч з ним – завжди яскрава подія, він умів немов змінювати простір навколо себе, робити світ кращим, радіснішим, щасливішим.

Біографія Григорія Герасимовича – шлях великого аналітика, який завжди дбав про те, чи корисні його знання людям.

Передчасна смерть вирвала Григорія Герасимовича з когорти вчених аграрників, педагогів, студентства. Його несподіваний відхід – непоправна втрата для вітчизняного та світового професійного бухгалтерського співтовариства. Морально-етичні цінності виокремлювали його з когорти науковців, надаючи наснагу учням і послідовникам як у життєвому, так і в науковому пошуку.

Світла пам’ять про Григорія Герасимовича Кірейцева назавжди залишиться в серцях людей, яким довелося з ним працювати.

*Коллектив Національного наукового центру
«Інститут аграрної економіки»
Редакція Міжнародного науково-виробничого
журналу «Економіка АПК»*

* * *